

พระธรรมเทศนาเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (๗)

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

กัณฑ์ ที่ ๒

พระราชประวัติ ก่อนเสด็จดำรงสิริราชสมบัติ

บัดนี้จะได้รับพระราชทานถวายวิสัชนาในธรรมจริยาสมจริยาและพรรณนาพระราชประวัติ แห่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
ในเวลาเมื่อพระองค์ยังไม่ได้เสด็จดำรงสิริราชสมบัติในเบื้องต้น เพื่อให้เป็นที่ทรงระลึกถึงพระเดชพระคุณ
ซึ่งพระองค์ได้ทรงประพุดติราชกิจและการพระราชกุศลทั้งปวง เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ประชุมชนเป็นอันมาก
และการซึ่งพระองค์ได้ทรงพระอุตสาหะจัดการทั้งปวงนั้นๆไว้ ยังได้ปรากฏเป็นคุณแก่ชนภายหลังจนกาลปัจจุบันนี้เป็นอนุเคราะห์
ควรที่สาธุชนบัณฑิตยชาติจะยกย่องสรรเสริญ แล้วระลึกถึงพระเดชพระคุณโดยความกตัญญูทุกเวทเป็นนิจกาล

ก็แล พระราชประวัติในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น พระองค์ได้เสด็จมายังโลกนี้ ในอัสสัมชัญนครพมมาสภาพักษัทธิสมมติธิศิวาร
พระองค์เป็นพระราชโอรสองค์ใหญ่ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย แต่เมื่อเสด็จดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทร
สมเด็จพระบรมอัคราโอรสแห่งพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ซึ่งเสด็จดำรงราชสมบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินใหญ่ในขณะนั้น กรมสมเด็จพระศรีสุลาลัย
เป็นพระบรมราชชนนี ได้เสด็จประสูติ ณ พระราชวังเดิมซึ่งเป็นพระราชวังเก่าแห่งกรุงธนบุรี ณ ผังแม่น้ำเจ้าพระยาฝ่ายตะวันตก พระองค์ทรงพระเจริญขึ้นโดยลำดับ
ได้รับพระมหากรุณาและพระเมตตา แห่งสมเด็จพระบรมอัยกาธิราชแต่ทรงพระเยาว์มา จนตลอดถึงเวลาพระชนมายุครบกำหนดโสกัณฑ์
ในขณะนั้นยังหาได้มีธรรมเนียมพระหน่อเจ้าต่างกรมโสกัณฑ์ในพระบรมมหาราชวังดังในปัจจุบันนี้ได้ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงพระมหากรุณา
ใน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งเป็นพระราชนัดดา จึงโปรดเกล้าฯ ให้โสกัณฑ์ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวังเป็นการพิเศษ
แล้วก็ได้ทรงบรรพชาและอุปสมบทเฉพาะพระพักตร์สมเด็จพระบรมอัยกาธิราชในวัดพระศรีรัตนศาสดารามทั้งสองสมัย
ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้เสด็จเถลิงถวัลยราชอุปราชาภิเษก เป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ในท้ายรัชกาลที่ ๑ นั้น
พระองค์ได้ดำรงพระยศเป็นพระเจ้าหลานเธอ และได้รับราชการในพระบรมมชกนกาลทั่วไป เป็นที่ไว้วางพระราชหทัยอันสนิท ยิ่งกว่าพระราชโอรสพระองค์อื่น
จนถึงสมัยเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเสด็จสวรรคต ทรงมอบสิริราชสมบัติพระราชทานแด่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
ในขณะนั้นมีหนังสือถึงกล่าวโทษ เจ้าฟ้าอภัยธิเบศร์ กรมขุนกษัตริยาธิราช ผู้เป็นพระราชโอรสแห่งเจ้ากรุงธนบุรี ว่าจะคิดประทุษร้ายต่อพระองค์
เมื่อได้ทรงทราบแล้วก็ทรงพระราชดำริด้วยพระวิจารณปัญญาอันอุดม ทรงเห็นว่าพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้อื่น จะไม่มีผู้ใดรอบคอบด้วยสติปัญญาและกล้าหาญ
ชื่อตรงจงรักภักดีต่อพระองค์ยิ่งขึ้นไปกว่าพระเชษฐโอรสพระองค์นี้ ถ้าจะให้ผู้อื่นชำระเนื้อความจะยืดยาว หรือเคลือบแคลงไป ไม่เป็นการจับมั่นทั่วถึงโดยรอบครอบ
ก็จะเป็นเหตุให้เกิดเล่ห์เหลี่ยมคดโกงกลามมากไป หรือเป็นเชื้อสายให้เกิดอันตรายสืบไปภายหลัง
ด้วยเหตุว่าในเวลานั้นข้าราชการซึ่งเป็นคนเก่าได้ทำราชการมาแต่ครั้งเจ้ากรุงธนบุรี ก็ยังมีปะปนอยู่โดยมาก
ที่มีความนิยมนับถือต่อพระบารมีพระบรมเดชานุภาพในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทั่วหน้าก็จริงอยู่
แต่ที่มีความยินดีต่อพระบรมเดชานุภาพและพระบารมีของพระองค์ก็มีโดยมาก ที่มีความนิยมยินดีต่ออนุญบาร์มีของเชื้อวงศ์เจ้ากรุงธนบุรี
อันเนื่องประพันธ์ด้วยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แล้วคิดเห็นว่าได้เจ้านายเช่นนั้นเป็นแผ่นดิน
จะเป็นอันได้ฉลองพระเดชพระคุณทั้งเจ้ากรุงธนบุรีที่เป็นเจ้านายเก่า และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกซึ่งเป็นเจ้านายใหม่ ทั้งสองฝ่ายดังนี้มีอยู่โดยมาก

เขียนโดย ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท

วันศุกร์ที่ 25 ธันวาคม 2015 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 25 ธันวาคม 2015 เวลา 19:54 น.

ที่คิดเห็นแก่ประโยชน์ที่จะได้อีกาสทำการทุจริตเพราะจะได้เป็นผู้มีความชอบต่อผู้ซึ่งเป็นเจ้าแผ่นดินก็จะมีบ้าง ซึ่งเป็นการยากที่จะไว้วางพระราชหฤทัยในท่านผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งจำเป็นจะต้องให้ประกอบพร้อมทั้งสติปัญญาและความกล้าหาญและความจงรักภักดีทั้งสามประการ จึงจะสามารถที่จะชำระเสียศัตรูทั้งนี้ให้สิ้นรากเหง้าระงับการจลาจลซึ่งจะเกิดขึ้นในพระนครในเวลาที่ตั้งพระราชธานีใหม่ ยังไม่นับคงสมบูรณ์ ฉะนั้น ให้ความสงบเรียบร้อยตั้งอยู่ไม่เป็นที่เดือดร้อนแก่สมณจารย์ประชาราษฎรภายในพระนคร และไม่เป็นที่หมิ่นประมาทแก่ราชดัสกรภายนอกซึ่งจะคอยซ้ำเติมได้ เพราะทรงพระราชดำริเห็นการเป็นข้อสำคัญยิ่งใหญ่นี้ จึงทรงมอบให้พระบรมเชษฐาธิราชสวามิภักดิ์ทรงทราบพระราชหฤทัยว่า ประกอบพร้อมด้วยคุณสมบัติการดังพรรณนามาแล้วนั้นให้ทรงพิจารณาข้อความทั้งปวง แต่ในเวลาซึ่งพระองค์ยังตั้งอยู่ในปฐมวัย ปีพระชนมายุเพียง ๒๓ พรรษา พระองค์ก็ได้ทรงพิจารณาตรอง เลือกเฟ้นได้ตัวผู้ซึ่งมีความเห็นอันวิปริตทั้งหลายทั่วทุกคนมิได้เหลือหลง แล้วนำความขึ้นกราบทูลแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกนาถ จึงโปรดให้ลงโทษระงับเหตุการณ์ทั้งปวงได้โดยเร็วพลัน การที่เรียบร้อยมิได้มีเหตุอันตรายแก่ความสงบเรียบร้อยเกิดขึ้นอย่างหนึ่งอย่างใดได้อีก เป็นความชอบอันยิ่งใหญ่ที่พระองค์ได้ทำไว้ในแผ่นดินเป็นปฐม เป็นการที่ได้ฉลองพระเดชพระคุณพระบรมชนกนาถ และได้รับอันตรายเป็นอันมากแก่ประชาชนทั้งปวงทั่วหน้า ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้เสด็จเถลิงถวัลยราชปราบดาภิเษกแล้ว จึงได้พระราชทานพระสุพรรณบัฏเลื่อนพระเกียรติยศพระองค์ขึ้นเป็นพระเจ้าลูกเธอ กรมหมื่นเจษฎาธิบดินทร์ พระราชทานทั้งวังและเครื่องอุปโภคศฤงคารบริวารของหม่อมหมื่นให้เป็นบำเหน็จ ที่ได้ทำความชอบไว้ในแผ่นดิน

ก็แลในเวลารัชกาลมี ๒ นั้น พระองค์ได้ทรงรับราชการกิจน้อยใหญ่ให้สำเร็จไปเป็นอันมากมิได้เว้นว่าง ในราชการซึ่งเป็นการประจําวันพระองค์ได้ทรงบังคับบัญชาราชการกรมท่าสิทธิขาดทั่วไป แต่ในขณะนั้นราชการกรมท่าหาสู่จะมีคนต่างประเทศไปมาค้าขายมากนักไม่ ด้วยมิได้มีหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีกับนานาประเทศ ซึ่งจะเป็นเหตุให้มีราชการมากเหมือนปัจจุบัน พระราชทรัพย์ซึ่งจะใช้จ่ายราชการแผ่นดินที่ได้แต่ค่าอากรสมัตตในพื้นบ้านพื้นเมืองก็มีน้อย ไม่พอที่จะจ่ายราชการ เพราะฉะนั้นพระเจ้าแผ่นดินจึงต้องทรงแต่งตั้งสำเภา บรรทุกสินค้าออกไปค้าขายยังประเทศจีน เมื่อได้ประโยชน์กำไรก็พอลำเรือเข้ามาในราชการซึ่งจะรักษาพระนคร และการแต่งตั้งสำเภาออกไปค้าขายเมืองจีนนี้ ตกเป็นหน้าที่ในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดการแต่งตั้งสำเภาหลวงตลอดมา จึงเป็นงานของพระองค์ที่จะต้องทรงชวนหาพระราชทรัพย์ ถวายสมเด็จพระบรมชนกนาถที่จะทรงใช้จ่ายในราชการทั้งปวง ถึงแม้ว่าเป็นเวลาซึ่งการค้าขายมิได้บริบูรณ์ พระราชทรัพย์ซึ่งจะได้จากส่วนกำไรการค้าขายบกพร่องไม่พอจ่ายราชการ พระองค์ก็ทรงพระอุตสาหะชวนหาให้มีเป็นทุนเครื่องฝ่าละอองธุลีพระบาทสมเด็จพระชนกนาถ ด้วยในเวลานั้นเจ้านายและข้าราชการ ที่มีทุนรอนพอจะแต่งสำเภาไปค้าเมืองจีนได้ ก็ได้แต่งสำเภาไปค้าขายอยู่ด้วยกันมา พระองค์ก็ได้ทรงแต่งตั้งสำเภาไปค้าขายในส่วนพระองค์อีกส่วนหนึ่งต่างหาก จึงถึงซึ่งความสมบูรณ์ด้วยทรัพย์พอที่จะฉลองพระเดชพระคุณ มีให้ชดเชยในทางราชการได้ เป็นเหตุให้สมเด็จพระบรมชนกนาถทรงพระมหากรุณาแล้วตรัสประกาศออกพระนามพระองค์ว่าเจ้าสัวเสมอมา

ส่วนราชการงานโยธาก่อสร้าง ซึ่งพระองค์ได้ทำการฉลองพระเดชพระคุณในรัชกาลที่ ๒ นั้น พระองค์ได้ทรงทำการ ทั้งการที่จะป้องกันพระนครและการซึ่งจะเป็นที่เจริญพระราชฤทัย เกื้อกูลแก่พระบรมสุขแห่งสมเด็จพระบรมชนกนาถทั้งสองประการ คือพระองค์ได้ทรงรับหน้าที่เป็นแม่กองสร้างป้อมประโคนชัย ๑ ป้อมนารายณ์ปราบศึก ๑ ป้อมปราการ ๑ ป้อมกายสิทธิ์ ๑ และป้อมซึ่งตั้งอยู่ ณ เกาะกลางน้ำชื่อป้อมผีเสื้อสมุทร ทั้งป้อมนารายณ์ซึ่งตั้งอยู่ฝั่งตะวันตก ทั้งหกป้อม พระองค์เสด็จลงไปประทับอยู่ ณ เมืองสมุทรปราการ สร้างบังคับจัดการก่อสร้างป้อมทั้งปวงนี้เนื่องๆมิได้ขาด เป็นราชกิจติดพระองค์อยู่ตลอดสิ้นทุติยรัชกาล ส่วนการซึ่งเป็นที่สำราญพระราชฤทัย พระองค์ทรงเป็นแม่กองจัดการขุดสระทำสวนสร้างแก่งน้อยใหญ่ในพระราชอุทยานเบื้องบูรพาแห่งพระมหามนเทียร ซึ่งปรากฏในขณะนั้นว่าสวนขวา ให้เป็นที่เสด็จประพาสรื่นรมย์สำราญพระราชฤทัยเป็นอันมาก ครั้นเมื่อปีมะโรงโทศกจุลศักราช ๑๑๘๒ ได้ข่าวพม่าเข้าศึกกล่งเข้ามาตั้งยั้งมาอยู่ ณ ปลายด่านเมืองกาญจนบุรี เพื่อจะก่อการสงครามกับพระนคร พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระราชดำริปรึกษาพร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ท่านเสนาบดี คิดจัดกองทัพออกไปตั้งรับข้าศึก ทรงพระราชดำริเห็นว่า พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกอบด้วยพระสติปัญญาชำนาญในการพิชัยสงคราม แลกล้าสามารถอาจจะป้องกันอริราชศัตรู มิให้เข้ามาย่ำยีในพระราชอาณาเขตได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสด็จยกพลโยธาหาญออกไปตั้งขัดทัพอยู่ ณ ตำบลปากแพรก เมืองกาญจนบุรี ตั้งทัพอยู่ถึงปีหนึ่ง ก็มีได้มีพม่าเข้าศึกกล่งเข้ามาในพระราชอาณาเขต และในเวลาเมื่อเสด็จแรมทัพอยู่ ณ ปากแพรกนั้น พระองค์ก็ได้ทรงเป็นแม่กองจัดการส่งกลาอันใหญ่ๆเข้ามาหาเขาในพระราชอุทยานอยู่เสมอมิได้ขาด

อนึ่งพระองค์ทรงประกอบไปด้วยพระศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนายิ่งนัก ได้ทรงสร้างพระพุทธรูปปฏิมากรเป็นหลายพระองค์ และพระธรรมไตรปิฎกทั้งคำอรรถคำแปล มีมิ่งมงคลที่ป็นีแปล ยังปรากฏอยู่ ณ บัดนี้ เป็นต้น และทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ทรงปฏิบัติเลื่องพระสงฆ์และมโหรรเทศนาที่วังทุกวันมิได้ขาด และพระราชทานเงินเดือนให้อาจารย์บอกพระคัมภีร์พุทธวจนะแก่ภิกษุสามเณรเป็นอันมาก แล้วให้ตั้งโรงทานไว้ที่วังสำหรับเลี้ยงยากวณิกทั่วหน้า ถึงวันพระก็ทรงปล่อยสัตว์และแจกเงินคนที่สูงอายุและคนยากจนเป็นนิจมิได้ขาด เป็นพระราชกุศลนิพพานเสมอมา ส่วนพระราชกุศลซึ่งเป็นการจรรตามกาลสมัย พระองค์ก็ได้ทรงบำเพ็ญเนืองๆ แต่ในคราวซึ่งปรากฏเป็นการใหญ่นั้น คือเมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงผนวชเป็นสามเณร พระองค์ได้ทรงแต่งกระจาดใหญ่อันงามวิจิตร เป็นเครื่องบูชาพระธรรมเทศนา แล้วเชิญเสด็จพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มาทรงเทศนาพระมหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์มัทรี ทรงถวายเครื่องไทยธรรมกระจาดใหญ่ ในครั้งนั้นพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการราษฎรทั้งปวง ก็พากันชื่นชมยินดีอนุโมทนาเป็นการเอกเกริกยิ่งใหญ่ในกิจการซึ่งพระองค์ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทั้งปวงนี้ ความทราบถึงพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก็ทรงอนุโมทนาและสรรเสริญเป็นอันมาก แล้วดำรัสว่า แต่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นแค่พระลูกเธอยังทำทานอยู่เนืองนิจดังนี้ ควรที่พระองค์จะทรงบำเพ็ญทานให้อย่างน่านับ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงทานหลวงเลี้ยงพระสงฆ์และยากวณิกทั้งปวง แล้วให้มีธรรมเทศนาแจกเงินคนชราพิการ เป็นแบบอย่างมาจนทุกวันนี้

อนึ่งพระองค์ปราศจากความมัจฉริยะตระหนี่เหนียวแน่น โอบอ้อมอารีเจือจานทั่วไป ในพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการ บรรดาที่เข้ามาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทและอยู่ประจำราชการในพระบรมมหาราชวังก็ได้ไปรับพระราชทานอาหารที่วังพระองค์แทบจะทั่วหน้าทุกวันทุกเวลามิได้ขาด พระองค์ก็ถึงซึ่งความสรรเสริญและเป็นที่ยอมรับใคร ในพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยทั่วหน้า และในขณะเมื่อกรมพระราชวังบวรสถานมงคลยังดำรงพระชนม์อยู่นั้น เสด็จลงมาประทับที่พิพิธภัณฑสถานใหญ่ๆ และความรับสั่งที่โรงละครโกลั้ววัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระองค์ก็ได้เสด็จอยู่ในที่ประชุมพิพากษาคดีทั้งปวง เป็นประธานด้วยพระองค์หนึ่งมิได้ขาด ครั้นเมื่อกรมพระราชวังบวรสถานมงคลเสด็จสวรรคตแล้ว พระองค์จึงได้ทรงรับตำแหน่งบังคับการสิทธิขาดในกรมพระตำรวจ ว่าความรับสั่งทั้งปวงด้วยอาศัยเมตตาพระกรุณาของพระองค์ต่อราษฎรทั้งปวงทั่วหน้า และพระปรีชาญาณประกอบด้วยพระเดชานุภาพ ทรงพิจารณาไต่สวนข้อความของราษฎรให้แล้วไปโดยยุติธรรมโดยเร็ว เป็นที่ชื่นชมยินดียิ่งของประชาราษฎรทั้งปวง ต่างคนมีจิตคิดสวามิภักดิ์ต่อพระองค์เป็นอันมาก ทั้งเป็นที่เบาพระราชหฤทัยในพระบรมชนกนาถ มิได้มีพระราชกิจวุ่นวายใดให้เป็นที่ยุ่นเคืองพระราชกมล พระองค์ทรงอุตสาหะเสด็จเข้ามาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในเวลาซึ่งเสด็จพระราชดำเนินออกประทับ ณ ท้องพระโรงและพระบัญชา ทุกวันมิได้ขาดทุกเช้าค่ำ ทั้งเสด็จเข้ามาประจักษ์ว่าราชการกิจการต่างๆตามตำแหน่งของพระองค์อยู่เนืองนิจเช่นนั้น เมื่อถึงวันสัปดาห์ ถึงเป็นเวลาฝนตกมากน้อยเท่าใดก็ดี พระองค์ก็มีได้รั้งรื้ออยู่จนฝนหายให้เคลื่อนคลายจากเวลาราชการ จึงเป็นการลำบากแก่พระองค์ซึ่งทรงพระเสด็จมาในที่ไกล ต้องพลัดพระภูษาในเวลาเมื่อเสด็จมาประทับถึงที่ในพระบรมมหาราชวัง จึงทรงพระราชดำริแปลงแคร่กันยา ซึ่งเป็นของสำหรับข้าราชการใช้ในขณะนั้น ให้เป็นพระวอขนานน้อยหุ้มด้วยผ้าซิ่น สำหรับทรงเสด็จเข้าในพระบรมมหาราชวังในฤดูฝน ครั้นเมื่อได้เสด็จถึงถวัลยราชสมบัติแล้ว จึงพระราชทานนามพระวอนั้นว่าวอพระประเวศวัง และได้เป็นแบบอย่างสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์ซึ่งเป็นกรมทรงทำตามอย่างนั้นสำหรับทรงเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทสืบมา พระองค์ทรงพระอุตสาหะในราชกิจมิได้ย่อหย่อนถึงเพียงนี้ จึงเป็นที่ต้องพระราชอภัยเป็นที่ยั่วว้างพระราชหฤทัยแห่งสมเด็จพระบรมชนกนาถยิ่งกว่าพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์อื่นๆ ก็ได้ทรงบังคับกิจการทั้งปวงมากขึ้นเกือบจะทั่วไปในกาลครั้งนั้น

รับพระราชทานพรรณนาพระราชประวัติในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อยังมีได้เสด็จดำรงสิริราชสมบัติ สิ้นความเพียงนี้ ก็แลการที่พระองค์ทรงประพฤติในการพระราชกุศลทั้งปวงก็ดี ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงก็ดี ซึ่งได้รับพระราชทานพรรณนามาแล้วนั้น ล้วนเป็นไปโดยธรรมจริยาสมจริยา ต้องตามพระพุทธภาษิต(ต่อไปนี้ไปแสดงอธิบายธรรมตามนิเชบพ)

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘